

Моніторинг впровадження Україною зобов'язань в рамках Енергетичного Співтовариства

Випуск № 16 (березень 2015 року)

Протягом березня керівники одразу двох міністерств зустрілися з Директором Секретаріату Енергетичного Співтовариства. Віце-прем'єр, міністр регіонального розвитку, будівництва та ЖКГ Г.Зубко висловив зацікавленість в отриманні [консультаційної допомоги](#). Міністр енергетики та вугільної промисловості В.Демчишин обговорив впровадження норм Третього енергетичного пакету в електроенергетичній та газовій сферах, та отримав сигнал про готовність до [подальшої експертної підтримки](#) від Секретаріату.

4 березня уряд [затвердив план заходів](#) з виконання Програми діяльності Кабінету Міністрів України та Стратегії сталого розвитку "Україна-2020" у 2015 році (Розпорядження [№ 213-р](#)), де передбачено виконання низки індикаторів та цілей обох документів.

12 березня відбулося [звітування Уряду України](#) про 100 днів діяльності. Міністр енергетики В.Демчишин найбільшими досягненнями назвав проходження опалювального сезону в складних умовах, диверсифікацію постачань газу, скасування дотацій для вугільної промисловості, а також залучення інвестицій на суму 680 млн. дол. та 600 млн.євро. На майбутнє головними напрямками заявлено "робота над прозорим конкурентним ринком газу, нафтопродуктів, вугілля, електроенергії". Водночас, прем'єр-міністр А.Яценюк очікує [політичних рішень інвесторів](#) щодо модернізації ГТС.

Серед ключових завдань – проведення системних реформ у відповідності до Третього Енергопакету та в дусі Євроінтеграції, залучення інвестицій в застарілу інфраструктуру, впровадження енергоефективності, реструктуризація НАК "Нафтогаз України".

13 березня уряд [схвалив рекомендації](#) Ради асоціації Україна-ЄС про імплементацію Порядку денного асоціації між Україною та ЄС, зокрема міністерствам та іншим центральним органам виконавчої влади доручено забезпечити імплементацію ПДА. 18 березня Кабінет Міністрів затвердив план заходів щодо дерегуляції господарської діяльності ([Розпорядження № 357-р](#)), який передбачає спрощення ліцензійних і дозвільних процедур, процедур технічного регулювання, державного нагляду (контролю), митного та податкового регулювання, покращення позицій у рейтингу Doing Business та ін.

26 березня [відбулось 36 засідання](#) Постійної групи високого рівня Енергетичного Співтовариства, де були присутні представники Міністерства енергетики. Серед питань, які було порушено – положення Директиви ЄС 2012/27 з питань енергетичної ефективності, Регламенту 543/2013, що стосується питань подання та публікації даних на ринках електроенергії, та Регламенту 347/2013 про керівні принципи для Транс'європейської енергетичної інфраструктури, зокрема, питання існуючих бар'єрів для реалізації проєктів "загального інтересу" у рамках Енергетичного Співтовариства.

30 березня відбулося [засідання Національної ради реформ](#), де ключовим питанням був розгляд [прогресу по реформі в енергетичному секторі](#).



Дана публікація випущена в рамках проєкту "Покращення імплементації зобов'язань України в рамках Енергетичного Співтовариства через посилення ролі громадськості", що здійснюється ГО "Діксі Груп" спільно з Ресурсно-аналітичним центром "Суспільство і довкілля" за фінансової підтримки Європейського Союзу.



Ресурсно-аналітичний центр
"СУСПІЛЬСТВО І ДОВКІЛЛЯ"

This document has been produced with the financial assistance of the European Union. The contents of this document are the sole responsibility of NGO "Dixi Group" and can under no circumstances be regarded as reflecting the position of the European Union.

Загалом прогрес України у виконанні зобов'язань в рамках Енергетичного Співтовариства виглядав у березні наступним чином:

У сфері безпеки постачань:

Міністерство енергетики декларує покращення ситуації в галузі електроенергії

Зокрема, запрацювала Вуглегірська ТЕС трьома блоками, що дозволило покращити роботу вітчизняної енергосистеми. Крім того, [Міністерство енергетики заявило](#) про підтримку державної компанії «Центренерго» для створення конкуренції на ринку електроенергії та [очікує собівартості електроенергії](#), яку виробляють ТЕС, на рівні меншому за 70 коп. за кВт. Разом із тим, незважаючи на покращення ситуації, [Розпорядженням № 280-р](#) від 31 березня уряд продовжив на місяць тимчасові надзвичайні заходи на ринку електричної енергії.

27 березня Міненерго [затвердило Програму забезпечення](#) надійності роботи електричних мереж, керівники енергопостачальних компаній, «Укренерго» та представники Міністерства повинні кожного місяця подавати звіт про стан реалізації заходів Програми. Також наказом № 151 від 13.03.2015 [Міненерговугілля запровадило](#) з 16 до 20 березня Особливі умови безпечного виконання робіт на підприємствах електроенергетики.

5 березня був зареєстрований [Проект Постанови](#) про прийняття за основу проекту Закону України про внесення зміни до статті 9 Закону України "Про впорядкування питань, пов'язаних із забезпеченням ядерної безпеки" щодо розміщення коштів фінансового резерву, який наразі очікує на розгляд профільними комітетами. Того ж дня було [зареєстровано проект постанови](#), яка має відхилити законопроект про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо тарифу на електроенергію для суб'єктів господарювання у містах-супутниках АЕС. Він наразі розглядається Комітетом з питань ПЕК.

Всередині місяця було [зареєстровано Проект Постанови](#), метою якої є зняття з розгляду законопроекту про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення соціальних гарантій працівникам вугільної промисловості. Ініціатором проекту постанови є голова Комітету з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки М. Мартиненко.

Щодо ситуації у постачанні газу, Україна за підтримки ЄС продовжила дію "зимового пакета", а також вжила низку кроків на довгострокове укріплення енергобезпеки

2 березня у Брюсселі [відбулися тристоронні газові консультації](#) у форматі Україна-ЄС-РФ, де сторони оцінили виконання домовленостей про поставки газу в зимовий період, а "Нафтогаз" надав докази порушення "зимового пакету" російською стороною. Також сторони обговорили ситуацію із поставками газу на окуповані райони Донецької і Луганської областей.

Сторони домовились про повне [виконання "зимового пакету"](#), за яким буде стежити Єврокомісія, "Нафтогаз" не платитиме за газ, який був поставлений на окуповану територію в обхід домовлених пунктів пропуску, [переговори щодо літнього пакету мають](#) розпочатись у березні.

20 березня у Брюсселі відбувся [наступний раунд консультацій](#), на якому сторони обговорили принципи, за якими формуватимуться умови постачання газу після завершення дії "зимового пакету" з 1 квітня. Сторони [погодили в цілому "літній пакет"](#), переговори про поставки на окуповану територію винесли за рамки "зимового пакету". За словами міністра В.Демчишина, українська сторона у II кварталі розраховує на ціну в 250 дол. за тисячу кубометрів.

У [спільній заяві](#) за підсумками зустрічі сторони погодилися почати підготовку до поставок наступної зими, зокрема РФ розгляне можливість поквартального надання знижки, Україна – можливість закупівлі достатніх обсягів газу, необхідних для заповнення сховищ, а Єврокомісія – можливості надання допомоги в пошуку Україною фінансової підтримки для закупівлі газу. Міністр В.Демчишин в інтерв'ю Wall Street Journal [запропонував ЄС розділити вартість заповнення ПСГ](#) та висловив припущення, що 14-15 млрд. кубометрів газу у сховищах буде цілком достатньо.

31 березня [Наказом Міненерговугілля № 192](#) було визначено координатора у рамках запровадження "Механізму раннього попередження" між Україною та ЄС, яким став заступник міністра І.Діденко, та затверджено перелік уповноважених осіб від української сторони. Згідно з [планом заходів](#) з виконання Програми діяльності Кабінету Міністрів України та Стратегії сталого розвитку "Україна-2020" у 2015 році (Розпорядження [№ 213-р](#)), Міненерговугілля та МЗС доручено розбудову відносин з Туреччиною у питаннях проходу танкерів із скрапленим природним газом через Босфор, а Міненерговугілля та Мінекономрозвитку мають до 15 грудня розробити проекту розпорядження Кабінету Міністрів щодо затвердження Концепції реалізації проекту будівництва LNG-терміналу. Також, до кінця року Міненерговугілля та "Нафтогаз" мають розробити ТЕО будівництва газопроводу "Дроздовичі-Германовичі" – українсько-польського інтерконектора.

Також передбачено заходи із продовження дії прямих контрактів на постачання газу з європейськими компаніями та збільшення імпорту газу з ЄС шляхом розширення технічних можливостей за напрямом газотранспортного коридору "Північ-Південь". На цьому фоні, [делегатія "Нафтогазу" запланувала відвідати Румунію](#) для обговорення [умов постачання газу](#).

У плані поступового введення в дію вимоги максимум 30% імпорту газу, нафти/нафтопродуктів та вугілля з одного джерела, Міненерговугілля, Держстату та Мінфіну доручено до кінця року створити систему моніторингу обсягів імпорту газу, нафти/нафтопродуктів та вугілля, розробити та подати уряду проекти відповідних нормативно-правових актів.

До речі, 19 березня в приміщенні Міністерства енергетики та вугільної промисловості відбулися спільні [українсько-турецькі консультації](#) з енергетичних питань, зокрема важливість української ГТС як одного із головних компонентів забезпечення енергетичної безпеки в Європі, а також перспективи участі України в міжнародних газопровідних проектах. Крім того, було обговорено питання можливості використання Туреччиною українських сховищ газу у період пікового попиту. Президенти обох країн [продовжують вести переговори щодо реалізації проєкту LNG-терміналу](#).

У сфері реформи газового ринку:

Заходи із запровадження реформ не обмежуються рамковим законопроектом

5 березня парламент прийняв за основу законопроект "Про ринок природного газу" (реєстр. [№ 2250](#)), поданий Кабінетом Міністрів, та доручив профільному комітету доопрацювати документ. Супроводження законопроекту також згадується у плані заходів щодо дерегуляції господарської діяльності, затвердженим Розпорядженням Кабінету Міністрів від 18.03.2015 [№ 357-р](#), де така діяльність названа удосконаленням нормативно-правового регулювання ринку природного газу з урахуванням основних вимог законодавства ЄС, у тому числі Директиви 2009/73/ЄС та Регламенту 715/2009.

Ключовим документом в плані лібералізації ринку став [план заходів щодо реформування газового сектору](#), узгоджений із Світовим Банком та Секретаріатом Енергетичного Співтовариства, і затверджений Розпорядженням Кабміну від 25 березня 2015 р. [№ 375-р](#). Першочерговими кроками значаться домовленості з МВФ та прийняття закону "Про ринок природного газу", наступними є підвищення цін на газ для населення та виробників теплової енергії, а також закупівельних цін для державних видобувних компаній (має враховувати покриття операційних витрат, забезпечувати дохідність на власний капітал, а також виконання інвестиційної програми; оцінка перших двох критерії повинна бути проведена "із залученням авторитетних міжнародних компаній").

Наступні кроки – подання законопроекту щодо посилення незалежності діяльності НКРЕКП, законопроекту про забезпечення приладового обліку теплової енергії, законопроекту щодо внесення змін до законодавства щодо відокремлення діяльності з транспортування газу, ініціативи щодо зміни моделі оподаткування видобувної діяльності. Значна частина документу стосується надрокористування.

На березень-серпень 2015 року Мінсоцполітики доручено розробити проєкт акта Кабінету Міністрів щодо визначення порядку надання субсидій та іншої адресної допомоги для

відшкодування витрат вразливим споживачам (згідно із Законом "Про ринок природного газу"). Міненерговугілля доручено на постійній основі забезпечити право споживача на вільний вибір постачальників природного газу та недопущення обмеження такого права, а також – спільно з НКРЕКП – розробити та прийняти нормативно-правові акти на виконання закону про ринок газу, зокрема Кодексу газотранспортної системи, методології визначення тарифів на транспортування природного газу для точок входу та виходу (квітень-липень 2016 року). До жовтня поточного року сторони мають розробити і подати до Секретаріату Енергетичного Співтовариства проект плану реструктуризації "Нафтогазу", а також розробити план заходів щодо запобігання виникненню ризиків, пов'язаних з такою реорганізацією.

Більшість змін мають відбутися до середини 2016 року, у тому числі відокремлення діяльності з розподілу природного газу, причому значна роль відводиться "авторитетним міжнародним компаніям", від яких очікують проведення незалежного аудиту газорозподільних підприємств і проведення технічного аудиту на кожному етапі обліку газу (під час видобування, транспортування, розподілу, споживання).

Примітно, що співробітництво із міжнародними консультантами у питаннях реформування і трансформації газового сектору було також предметом [засідання Національної ради реформ](#) 4 березня.

Розробка плану реформи "Нафтогазу" триває, при цьому уряд продовжує змінювати регулювання для фінансового оздоровлення холдингу

2 березня Верховна Рада прийняла за основу законопроект "Про внесення змін до деяких законів України щодо стабілізації фінансового стану Національної акціонерної компанії "Нафтогаз України" (реєстр. [№ 2214](#)), поданий Кабінетом Міністрів. НКРЕКП зобов'язала компанію [опублікувати фінансовий план та показники руху коштів](#), щоб підвищити прозорість. Відповідно до угоди з МВФ, який схвалив нову програму кредитування України, [встановлено квоти на прямий продаж валюти для "Нафтогазу"](#) – 3,172 млрд. дол. у поточному році.

Згідно з [планом заходів](#) з виконання Програми діяльності Кабінету Міністрів України та Стратегії сталого розвитку "Україна-2020" у 2015 році (Розпорядження [№ 213-р](#)), Міненерговугілля, Мін'юсту та МЗС доручено до 20 березня забезпечити процес підготовки та затвердження процесуального графіка розгляду арбітражної справи у позові "Нафтогазу" до "Газпрому" в Стокгольмському арбітражі щодо умов контрактів на постачання і транзит газу.

18 березня під час засідання уряду було прийнято Постанову [№ 116](#), якою передбачено зміни до Порядку розподілу коштів, що надходять на поточні рахунки із спеціальним режимом використання для проведення розрахунків з гарантованим постачальником природного газу. Документом вилучено положення щодо застосування коефіцієнта P_r – рівня розрахунків теплопостачальних і теплогенеруючих організацій за спожитий природний газ.

Також Кабмін вніс зміни до Постанови від 7 грудня 1998 р. [№ 1930](#), за якими висновки про обґрунтованість перевищення термінів розрахунків за імпортними операціями з поставки газу надаються згідно з [Порядком продовження строків розрахунків за зовнішньоекономічними операціями](#) (Постанова від 25 березня 2015 р. [№ 130](#)). Розпорядженням від 25 березня 2015 р. [№ 293-р](#) уряд догодив додатковий договір до кредитної угоди між Ощадбанком та "Нафтогазом".

27 березня "Нафтогаз" [оприлюднила](#) консолідовану фінансову звітність групи за 2012-2013 роки (за міжнародними стандартами фінансової звітності). Аудит виконала компанія Deloitte, зі звітом можна ознайомитися [на сайті Нафтогазу](#).

30 березня відбулося [засідання Національної ради реформ](#), де було схвалено звіт зі статусу по реформі у сфері енергетики, зокрема реформуванню "Нафтогазу", а також підтримано опублікування консолідованої аудированої фінансової звітності "Нафтогазу" за 2014 рік. Була презентована інформація про [план реформ у газовому секторі](#) та [стратегічний план "Нафтогазу"](#), ключовим елементом останнього названо аналіз ланцюжку створення доданої вартості (value chain).

На цьому фоні уряд ліквідував Міжвідомчу робочу групу з розроблення проекту програми реформування НАК "Нафтогаз України" (Постанова від 4 березня 2015 р. [№ 77](#)). Натомість Міненерговугілля змінило склад Робочої групи з питань опрацювання Концепції

реструктуризації "Нафтогазу" та доручило цій групі завершити опрацювання звітів про виконання відповідних науково-дослідних робіт ([Наказ від 2.03.2015 № 128](#)).

Тим часом, учасникам ринку варто готуватися до більшої відповідальності перед споживачем та виконанням вимог щодо розподілу їх діяльності

У Верховній Раді розглядаються законопроекти "Про внесення зміни до Кримінального кодексу України щодо відповідальності за порушення законодавства, пов'язане з розкраданням природного газу" (реєстр. [№ 2309](#)), а також "Про внесення змін до Закону України "Про забезпечення комерційного обліку природного газу" (щодо безкоштовного встановлення і заміни газових лічильників, газових приладів та пристроїв для пенсіонерів, інвалідів та військовослужбовців)" (реєстр. [№ 2326](#)).

Натомість [Наказом Міністерства енергетики та теплоенергетики України № 150 від 17.03.2015](#) було створено робочу групу з перегляду положень Методики визначення питомих виробничо-технологічних витрат природного газу під час його транспортування газорозподільними мережами.

17 березня, за [повідомленням НКРЕКП](#), набрали чинності Типові договори на розподіл природного газу та постачання природного газу за регульованим тарифом, які надають можливість юридично відокремити вертикально інтегровані компанії на окремі суб'єкти господарювання, що здійснюватимуть діяльність з розподілу газу або його постачання за регульованим тарифом. З цією ж метою регулятор розробив [проект постанови "Про затвердження Змін до Порядку встановлення роздрібних цін на природний газ для населення"](#).

У сфері реформи ринку електроенергії:

Зафіксовано активну нормотворчу діяльність з розробки законодавства та регулювання, що відповідає Третьому енергопакету ЄС

У частині імплементації законодавства ЄС, з 31 березня по 2 квітня в Секретаріаті Енергетичного Співтовариства [відбулися консультації](#) з представниками Міністерства енергетики щодо внесення змін до законів України «Про ринок електроенергії України» та «Про електроенергетику», щоб привести їх до вимог Третього енергетичного пакету. Перед тим наказом № 175 від 24.03.2015 Міністерство енергетики затвердило [склад Робочої групи](#) для консультацій, який, разом із тим, не включає представників експертної спільноти.

Також міністерство енергетики оновило [склад Робочої групи](#), що займається реалізацією проекту зі синхронізації об'єднання Української та Молдовської енергосистем з енергосистемою ENTSO-E, внісши туди заступника міністра О.Светеліка, директора департаменту М. Бно-Айріяна. Аналогічно, [змінено склад залучених](#) до Проекту реабілітації гідроелектростанцій та Гранту Фонду чистих технологій № TF014447 "Розумні електромережі". В ДП «Укренерго» заявили, що держава планує завершити дослідницьку фазу проекту можливості синхронізації роботи ОЕС України з енергосистемами європейських країн ENTSO-E [до кінця 2015 року](#). В компанії підкреслили, що, окрім Бурштинської ТЕС, наразі вже 9 енергоблоків українських енергогенеруючих компаній відповідають європейським вимогам щодо регулювання потужності.

Наприкінці березня також було [zareestrovano zakonoproekt](#) «Про ратифікацію Листа про внесення змін до Фінансової угоди (Проект будівництва високовольтної повітряної лінії 750 кВ Рівненська АЕС - Київська) між Україною та Європейським інвестиційним банком», ініціатором якого виступив Президент України П. Порошенко. Наразі проект закону затверджено й направлено на підпис Президенту.

Мінерговугілля не хоче перекладати на інші галузі фінансові витрати на вугільні підприємства

Під час зустрічі з представниками профспілок вугільних підприємств міністр [В. Демчишин заявив](#), що не можна перекладати фінансові витрати на вугільні підприємства на інші галузі, оскільки з підвищенням вартості української електроенергії зросте вартість усієї української продукції. Також, за його словами, в рамках реформування галузі розроблено програму

розвитку по кожній шахті. Шахти, які не є прибутковими, [будуть закривати протягом](#) 2-3 років, а фінансування шахт буде здійснюватись не з бюджету розвитку, а відповідно до програми ліквідації та консервації вугільних підприємств. Своім наказом № 178 від 25.03.2015 Міністерство [створило робочу групу](#), яка буде координувати заходи з підготовки до приватизації вугледобувних підприємств, яку очолюватиме заступник міністра І.Мартиненков. Згідно з повідомленням міністра [енергетики В.Демчишина](#), розпочато ліквідацію заборгованості шахтарям. Міненерговугілля погасило борги перед працівниками вугільної промисловості за грудень і почало виплати за січень. 25 березня Кабінет Міністрів прийняв Постанову №129 від 25.03.2015, [якою затвердив Порядок](#) використання коштів, що мали йти на збільшення статутного фонду вугледобувних підприємств, на погашення боргів шахтарям.

Регулятор, тим часом, працює над посиленням фінансової прозорості ліцензіатів

12 березня НКРЕКП повторно [оприлюднила проект постанови](#) «Про внесення змін до Порядку формування інвестиційних програм ліцензіатів з передачі та постачання електричної енергії», метою якого є відокремлення видів діяльності в частині планових та фактичних затрат при формуванні інвестиційних програм, а також спрощення форм звітності ліцензіатів. Крім того, наприкінці місяця НКРЕКП [оприлюднила проект регуляторного акта](#), яким затвердила новий порядок формування інвестиційних програм ліцензіатів з передачі електричної енергії магістральними та міждержавними електричними мережами, та з виробництва теплової та/або електричної енергії на АЕС, ГЕС і ГАЕС. З 1 квітня у дію також вступить рішення Комісії про [підвищення тарифу держпідприємству "НАЕК "Енергоатом"](#) на відпуск електроенергії на 31,5%.

Крім того, у березні регулятор [оприлюднив проект постанови](#) «Про затвердження Змін до Методики обрахунку плати за спільне використання технологічних електричних мереж», завдання якої – уникнути негативної судової практики, а також різного тлумаченням судами України вимог Методики.

18 березня Комісія повторно [оприлюднила проект постанови](#) «Про затвердження Змін до Порядку застосування тарифів на електроенергію», яким в окрему групу споживачів електричної енергії віднесено населення, яке проживає в житлових будинках, обладнаних у встановленому порядку кухонними електроплитами та/або електроопалювальними установками.

Низька конкуренція між гравцями на ринку експорту електроенергії зберігається

Про це свідчить [черговий щомісячний аукціон](#) з доступу до пропускнуої спроможності міждержавних електричних мереж, який відбувся 20 березня. Під час нього компанія "Закарпаттяобленерго" викупила доступ для експорту електроенергії в напрямку Польщі, Румунії та Словаччини потужністю 10 МВт. Крім того, 45 МВт доступу в цьому ж напрямку викупила «Донбасенерго» і 500 МВт – ДТЕК.

У сфері державного регулювання енергетики:

Визнанням нових повноважень з питань регулювання цін на газ, наданих Національній комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (НКРЕКП), стала Постанова Кабінету Міністрів від 2 березня 2015 р. [№ 74](#). Документом визнано таким, що втратив чинність, [Порядок встановлення роздрібних цін на природний газ для населення](#).

Ним також внесено зміни до [Правил надання населенню послуг з газопостачання](#), а також схвалено нову редакцію [Типового договору про надання населенню послуг з газопостачання](#), згідно з якими, починаючи з 1 квітня 2015 року, розрахунки здійснюються за роздрібними цінами на природний газ, диференційованими залежно від місячного обсягу та видів споживання, що встановлені НКРЕКП, за показаннями лічильників газу, а у разі їх відсутності - за нормами споживання газу.

Також, Президент П.Порошенко ветоував закон, який [зобов'язував НКРЕКП узгоджувати з урядом](#) тарифи, утвердивши незалежний статус регулятора.

Згідно з [планом заходів щодо реформування газового сектору](#) (Розпорядженням Кабміну від 25 березня 2015 р. [№ 375-р](#)), на квітень-травень 2015 року передбачено подання законопроекту щодо посилення незалежності діяльності НКРЕКП, яким передбачаються повноваження Кабінету Міністрів звертатися у разі потреби до НКРЕКП за рекомендаціями та роз'ясненнями з питань ціноутворення на ринку природного газу.

Протягом березня регулятор також оприлюднював [структуру роздрібних цін](#) на природний газ для потреб населення та інші [структури тарифів \(цін\)](#), а також інфографіку "[Рекомендації споживачам](#) як зменшити рахунки за газ та тепло". З нормативних актів варто відзначити Постанову НКРЕКП [від 19.03.2015 № 826](#) "Про затвердження Порядку складання та ведення НКРЕКП реєстру суб'єктів природних монополій".

У сфері відновлюваної енергетики:

Щодо «зелених» тарифів

27 лютого Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (НКРЕКП), [Постановою №492](#) встановила «зелені» тарифи для виробників електричної енергії з альтернативних джерел водночас знизивши їх на період надзвичайних заходів на ринку електричної енергії [Постановою №493](#). При цьому тарифи для сонячних електростанцій знижені на 55%, а для решти видів «зеленої» генерації - на 50%.

У НКРЕКП заявили, що коригування тарифів було проведено в рамках тимчасових надзвичайних заходів на ринку електричної енергії, введених [розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14.01.2015 № 36-р](#). «Зелена енергетика» є дорогим задоволенням навіть для населення розвинутих держав: не всі готові «голосувати гаманцем» за тарифи, підвищення для забезпечення дохідності компаній, що виробляють електроенергію із відновлювальних джерел. Якщо в є криза в економіці, існує дисбаланс в енергетиці – має право на життя перегляд правил/умов для альтернативної енергетики. Такі перегляди існували і в країнах ЄС», - сказав [голова НКРЕКП Дмитро Вовк](#) в коментарях агентству «Інтерфакс-Україна».

Водночас, [на думку члена Комітету ВРУ з питань ПЕК, ядерної політики і ядерної безпеки України Олександра Домбровського](#): «Спосіб, яким приймається рішення НКРЕКУ - далекий від 100% легітимності. Потрібно шукати формулу компромісу, політичні рішення. Більше того, можу сказати, що такі рішення НКРЕКП протирічать Угоді про асоціацію з ЄС, вони протирічать нашим зобов'язанням, як членам Європейського енергетичного товариства.»

Найбільший інвестор в сонячну енергетику – [китайська державна компанія CNBM](#), яка володіє 1 ГВт потужностей в Україні – заявила про появу загрози вкладеним коштам.

Ряд компаній виробників і інвесторів сегменту відновлювальної енергетики, зокрема [ДТЕК](#) і [Гідроінвест](#), планують подавати позови у міжнародний суд на рішення регулятора щодо «зелених» тарифів.

Щодо неприпустимих дій НКРЕКП до Голови підкомітету з питань сталого розвитку, стратегії та інвестицій Комітету Верховної Ради з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки звернулася [Біоенергетична асоціація України](#).

25 березня завершився термін надзвичайного стану в енергетиці, а від так перестали діяти понижуючі коефіцієнти на рівні 0,5-0,55 для електричної енергії з альтернативних джерел. 27 березня НКРЕКУ провела [засідання](#), на якому встановила «зелені» тарифи. [Коригування тарифів відносно курсу євро](#) насправді знизило їх. У березні діяли такі тарифи встановлені з розрахунку 32 - 34 грн. за 1 євро, на квітень вони перераховані за курсом 25,82 грн. за 1 євро.

Щодо геотермальної енергетики

Ісландія та Україна підписали меморандум про співробітництво в розвитку сфери геотермальної енергетики. В рамках підписаного Меморандуму сторони домовилися про реалізацію спільних проектів з розвитку геотермальних ресурсів в Україні, в тому числі про розробку досліджень. Як повідомляє [Держенергоефективності](#), річний технічно досяжний тепловий потенціал геотермальної енергії в Україні еквівалентний близько 90 000 млн. кВт-год/рік, а його використання дозволяє заощадити близько 10 млрд. кубометрів газу. Нагадаємо,

що 19 лютого у Верховній Раді зареєстровано [Проект Закону про внесення змін до деяких законів України щодо сприяння розвитку геотермальної електроенергетики та виробництва енергії з інших альтернативних джерел](#).

Стимулювання енергоефективних заходів

5 березня 2015 року [Урядовий комітет погодив](#) пропозицію Держенергоефективності та Мінрегіону щодо проекту постанови Кабінету Міністрів України, який передбачає механізм стимулювання населення, зокрема індивідуальних будинків, ОСББ та житлово-комунальних кооперативів до впровадження енергоефективних заходів. Зокрема проектом акту пропонується встановлення у житлових будівлях сонячних колекторів.

Презентовано проект Дорожньої карти розвитку відновлюваної енергетики

12 березня відбулася презентація проекту Дорожньої карти розвитку відновлюваної енергетики в Україні до 2030 року REMAP - 2030. На думку [експертів Міжнародного агентства з відновлюваної енергетики IRENA](#), до 2030 року Україна може досягти частки енергії з відновлюваних джерел в кінцевому енергоспоживанні на рівні 21,5 %

У сфері навколишнього середовища:

Уряд вийшов з пропозиціями щодо технологічних нормативів викиду забруднюючих речовин

3 березня [Мінприроди оприлюднило проекти наказів про затвердження технологічних нормативів допустимих викидів забруднюючих речовин з устаткування \(установки\) для виробництва](#): (1) вапна в обертових випалювальних печах, виробнича потужність яких перевищує 50 тон на день, або в інших печах, виробнича потужність яких перевищує 50 тон на день; (2) сталі (первинна та вторинна плавка), включаючи безперервний розлив, продуктивність якого перевищує 2,5 тони на годину (кисневих конвертерів), та (3) сталі (первинна та вторинна плавка), продуктивністю, яка перевищує 2,5 тони на годину (установки газокисневого рафінування сталі).

З'явилася низка законодавчих ініціатив з питань природно-заповідного фонду та оцінки впливу на навколишнє середовище

У Верховній Раді України зареєстровано [законопроект про внесення змін та доповнень до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення законодавства у сфері охорони природно-заповідного фонду України](#) (реєстр. № 2311 від 04.03.2015), яким забороняється зміна цільового призначення земельних ділянок стосовно яких прийнято рішення про створення чи оголошення територій та об'єктів природно-заповідного фонду, їх вилучення, передача у власність чи оренду або надання у користування.

16 березня [ухвалено Наказ № 80 Мінприроди «Про додаткові заходи про збереження територій та об'єктів природно-заповідного фонду»](#), яким передбачено вжиття заходів щодо недопущення у межах зон регульованої рекреації пересування механізованих транспортних засобів на суші, моторних човнів на річках та проведення змагань, перегонів, ралі, трофірейдів з їх використанням.

Мінприроди [оприлюднило проект Закону України «Про оцінку впливу на довкілля»](#) для проведення громадського обговорення. Законопроект, серед іншого, запроваджує новий вид дозвільного рішення для видів господарської діяльності, які можуть мати значний негативний вплив на довкілля.

Затверджено План імплементації Директиви 1999/32/ЄС

4 березня Кабінет Міністрів розпорядженнями № 162-р та № 164-р [затвердив план імплементації Директиви Ради 1999/32/ЄС](#) від 26 квітня 1999 р. про зменшення вмісту сірки у деяких видах рідкого палива та внесення змін і доповнень до Директиви 93/12/ЄС. Планом, серед іншого, передбачає нормотворчі та організаційні заходи для імплементації Директиви.

Інші питання

[Уряд України затвердив План заходів з виконання Програми діяльності Кабінету Міністрів України та Стратегії сталого розвитку «Україна—2020» у 2015 році](#) (Розпорядження № 213-р від 04.03.2015). У плані визначені заходи, строки та відповідальні суб'єкти за його виконання відповідно до завдань, передбачених програмою уряду та президентською стратегією. Серед заходів у сфері охорони довкілля передбачено приведення національного законодавства у відповідність з директивами ЄС, передбаченими Додатком ХХХ до Угоди про асоціацію, зокрема проектів законів про охорону озонового шару, стратегічну екологічну оцінку, оцінки впливу на довкілля.

Європейська Комісія [оприлюднила щорічну оцінку імплементації Європейської політики сусідства](#), зокрема прогрес України. Щодо екологічної сфери за 2014 рік вказується, що Україна здійснила значний прогрес у виконанні своєї Національної екологічної стратегії 2010. Водночас Європейська Комісія висловлює занепокоєння щодо відсутності законодавства з оцінки впливу на довкілля, що не відповідає Оргуській конвенції та Конвенції Еспо.

У сфері енергоефективності:

Робота щодо запровадження нових зобов'язань

В березні значну увагу питанням енергетичної ефективності приділяли в Секретаріаті Енергетичного Співтовариства – окрім допомоги Україні в підготовці законопроекту щодо енергетичної ефективності будівель в Секретаріаті обговорювали Директиву з енергетичної ефективності під час 36-ї зустрічі Постійної Групи високого рівня (в якій взяли участь [представники України](#)), а також провели семінар з енергоефективності. Напередодні, в лютому була опублікована [Робоча програма на 2015-2016 роки Координаційної групи з енергоефективності](#). В ній Україну названо лідером тем з регулювання і аналізу нового регулювання ЄС щодо енергетичного маркування, а також практик імплементації.

При цьому цікаво, що нова директива з енергоефективності запроваджує, наприклад, розробку ширших національних планів дій, які для сторін Договору про створення Енергетичного Співтовариства (окрім України і Молдови, які приєдналися пізніше) будуть третіми, а Україна ще офіційно не затвердила навіть першого. Під час засідання Постійної Групи високого рівня був обговорений [Робочий документ щодо імплементації Директиви 2012/27/EU щодо енергетичної ефективності](#) – зокрема, його автори в Єврокомісії вказують, що проект формальної пропозиції до Постійної Групи високого рівня на зустрічі 24 червня 2015 року розглянути, а Міністерській Раді в Тірані в жовтні 2015 року прийняти Директиву до складу законодавства Енергетичного Співтовариства.

Основна розбіжність бачень ЄК та Секретаріату [зосереджена](#) навколо статті 3 – Комісія пропонує Енергетичному Співтовариству встановити загальну ціль з енергоефективності за прикладом ЄС, яка б базувалася на вказуванні кожним членом національної індикативної цілі з енергоефективності, що була б визначена як частка від початкового споживання енергії та кінцевого споживання енергії в 2020 році. Одразу декілька країн (включно з Україною) висловили занепокоєння наявністю обов'язкових цілей без належної фінансової підтримки. Тому сторони попросили Секретаріат підготувати відповідний документ для Комісії, який би включав всі коментарі, і на які б Комісія відповіла.

Також була розглянута [презентація Директиви](#) Генеральним Директоратом з енергетики, де зазначені зміни, які пропонує Секретаріат Енергетичного Співтовариства зробити до відповідного тексту ЄС. Секретаріат також провів Семінар з фінансування енергетичної ефективності. Так, за оцінками [щорічна вартість реконструкції](#) 2% державних будівель коштуватиме трохи більше 77 млн. євро, 3% - 115,5 млн. євро. Це – найбільша сума (наприклад, для Молдови ці розрахунки складають 4,7 млн. євро та 7 млн. євро відповідно).

Енергетичний сервіс

Держенергоефективності повідомило про [надання позитивних висновків](#) Бюджетним комітетом та Комітетом з питань промислової політики та підприємництва Верховної Ради на доопрацьовані редакції законопроектів «Про запровадження нових інвестиційних можливостей, гарантування прав та законних інтересів суб'єктів підприємницької діяльності для проведення масштабної енергомодернізації» (№1313) та «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо запровадження нових інвестиційних можливостей, гарантування прав та законних інтересів суб'єктів підприємницької діяльності для проведення масштабної енергомодернізації» (№1409) до розгляду у другому читанні.

Нацплан дій з енергоефективності

Держенергоефективності продовжує роботу над оновленим Нацпланом дій з енергоефективності, залучивши до співпраці представників Інституту економіки та прогнозування НАН України. У відомстві [обіцяють](#), що проект Плану відповідатиме шаблону, що використовується у всіх країнах Енергетичного Співтовариства. Цей шаблон [опублікований](#) українською мовою разом з [листом](#) від Директора Секретаріату Енергетичного Співтовариства, в якому він підтверджує, що Нацплан має бути розроблений з урахуванням директиви 2006/32/ЕС та на основі загального шаблону.

Енергетична ефективність будівель

Проект постанови Кабінету міністрів України «Про внесення змін до постанов Кабінету Міністрів України від 1 березня 2010 р. № 243 і від 17 жовтня 2011 р. №1056», що має стимулювати населення до енергоефективних заходів, [погоджений Урядовим комітетом](#) 5 березня 2015 року. Проект передбачає запровадження механізму, за яким держава відшкодуватиме частину суми кредитів, залучених на придбання енергоефективного обладнання та матеріалів у багатоквартирних та одноквартирних будинках за трьома напрямками: 20% (але не більше 5 тис. грн.) – діючий механізм заміни газових котлів; 30% (але не більше 10 тис. грн.) – для фізичних осіб для впровадження заходів у одноквартирних будинках (та квартирах багатоквартирних будинків); 40% - для ОСББ (ЖБК) для впровадження заходів у багатоквартирних будинках. В Мінрегіоні сподіваються, що такі механізми сприятимуть зниженню споживання енергетичних ресурсів в оселях до 50% і планують в 2015 році фінансувати ці заходи за рахунок залишків коштів, які надійшли від Європейського Союзу за Угодою про фінансування програми «Підтримка виконання Енергетичної стратегії України в галузі енергоефективності та відновлюваних джерел енергії».

В Держенергоефективності вважають, що комплексна термомодернізація житлових будинків дозволить [скоротити втрати тепла до 50%](#) і в Агентстві активно шукають джерела фінансування на такі заходи.

[Семинар щодо енергоефективності в будівлях](#) спільно з Держенергоефективності та за фінансової підтримки уряду Великої Британії організувало Міжнародне енергетичне агентство. Агентство розповіло про 40 нормативно-правових актів, які планує розробити в 2015 році. Одна з народних депутатів підтвердила співпрацю з Агентством щодо низки підзаконних актів, які б стимулювали енергоефективність в будівлях.

Оснащеність засобами обліку

В Мінрегіоні [закликали до встановлення лічильників](#) в квартирах, наголосивши, що через їх відсутність вартість комунальних послуг значно вища. В Міністерстві пояснюють це різницею між реальним споживанням енергоресурсів та нормами, які, за відсутності приладів обліку, використовуються для нарахування вартості. В Міністерстві також зазначили, що в 2014 році населення оплатило за комунальні послуги 92,2% від нарахованої суми, при цьому рівень оплати в Києві доволі низький і становить 70,8%, в той час, як в деяких регіонах перевищує 100%.

Що стосується питань перевірки лічильників тепла та води, в Мінрегіоні пояснили, що оплата цих послуг входить до тарифу, тому ці послуги мають надаватися [за рахунок підприємств і організацій, які надають послуги з тепло- і водопостачання](#). Тим часом [Антимонопольний комітет рекомендував](#) НКРЕКП попередити такі підприємства та організації про

відповідальність за невиконання обов'язків, а також вирішити, з яких джерел фінансувати повірку, якщо це не включено в тарифи для окремих суб'єктів господарювання.

Міжнародна співпраця

Держенергоефективності, Чернігівська ОДА, Чернігівська облрада та Всеукраїнська громадська організація «Вища рада енергоаудиторів та енергоменеджерів України» [підписали меморандум](#), за яким Агентство зобов'язалося надавати консультативно-методичну допомогу, сприяти впровадженню міжнародного досвіду, зокрема країн-членів ЄС, надавати пропозиції щодо використання новітніх технологій, сприяти залученню інвестиційних коштів та поширювати досвід Чернігівської області щодо реалізованих проєктів. Агентство також підтримало ідею [створення енергетичних агентств](#) в різних регіонах України, висловлену представниками Німецького товариства міжнародного співробітництва (GIZ).

Тим часом Мінрегіон та комітет Верховної Ради України з питань будівництва, містобудування і житлово-комунального господарства [створили групу](#) для кращої співпраці і координації в законодавчій роботі.

У сфері нафти і нафтопродуктів:

Дії влади керувалися пріоритетом повернення контролю над державними активами у нафтовидобувній і нафтотранспортній сфері

10 березня Міненерго [опублікувало наказ №142](#), який містить проєкти рішень загальних зборів акціонерів ПАТ «Укртрансгаз», ПАТ «Укргазвидобування» та ПАТ «Укртранснафта» про зміну представників міністерства у Наглядових Радах.

19 березня Верховна Рада ухвалила зміни до закону про акціонерні товариства, яким знизила кворум для проведення загальних зборів акціонерів до 50% + 1 акція в 2015 році. [Закон №272-VIII](#) потенційно дозволить уряду змінити керівництво «Укрнафти», де частка держави складає 50 + 1% акцій ПАТ «Укрнафта», проти 42% групи «Приват».

Цього ж дня [Наглядова Рада «Укртранснафти» відсторонила голову Олександра Лазорка](#), після чого той забарикадувався, а з'ясувати ситуацію в державну компанію приїхав губернатор-олігарх Коломойський, який назвав зміну керівництва рейдерством.

22 березня вхід до будівлі «Укрнафти» [заблокували озброєні люди](#), які зі слів Коломойського, проводили «планові роботи проти рейдерів». У відповідь, Президент Петро Порошенко [наказав роззброїти усіх людей в «Укрнафті»](#) та звільнив олігарха з посади голови Дніпропетровської ОДА. Прем'єр-міністр Аяценюк, в свою чергу, заявив, що у таких державних компаніях, як «Укрнафта» та «Укртранснафта», [буде «якісний іноземний менеджмент»](#).

За [даними депутата Найєма](#), податковий борг «Укрнафти» у березні складав 2,3 млрд. грн. (в основному з рентної плати), а несплачені дивіденди (за 2011, 2012, 2013 роки) – 3,7 млрд. грн. На це Коломойський заявив, що держава ["ніколи не отримає" дивіденди "Укрнафти"](#), оскільки "Нафтогаз" винен компанії гроші за 10 млрд. кубометрів газу.

27 березня НАК "Нафтогаз України" прилюднив аудовану фінзвітність за 2012-2013 роки, де [оцінив у 3,753 млрд грн свої зобов'язання перед "Укрнафтою"](#) за 10,1 млрд. кубометрів газу, спожитого населенням в 2006-2011 рр., за встановленими регулятором цінами.

Цього ж дня у Раді [зареєстровано проєкт постанови №2479](#) про утворення Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України для перевірки поширених головою Держфінінспекції Гордієнком М.Г. фактів корупційної діяльності в ПАТ «Укрнафта» та ПАТ «Укртранснафта»

У сфері конкуренції:

В Україні стартував процес практичного виконання вимог законодавства щодо державної допомоги

Уряд схвалив розроблені Антимонопольним комітетом України плани імплементації актів законодавства ЄС (Розпорядження від 4 березня 2015 р. [№ 167-р](#)).

4 березня в Антимонопольному комітеті відбулась [зустріч працівників АМКУ з представниками Генерального директорату Єврокомісії з внутрішнього ринку, промисловості, підприємництва, малих та середніх підприємств \(МСП\) і Представництва ЄС в Україні](#). В ході зустрічі сторони обговорили регуляторні зміни у сфері державних закупівель в Україні та ЄС, заходи для модернізації системи державних закупівель, а також підготовки до впровадження відповідних положень Угоди про асоціацію між Україною та ЄС.

5 березня в АМКУ відбувся [круглий стіл з питань обговорення комплексу заходів, спрямованих на забезпечення виконання Україною зобов'язань щодо державної допомоги](#), які випливають з Договору про заснування Енергетичного Співтовариства. У заході взяли участь директор Департаменту конкурентної політики АМКУ В.Талах, керівник Проекту технічної допомоги ЄС "Гармонізація системи державних закупівель України зі стандартами ЄС" Ю.Стюарт, експерти цього ж проекту С.Цемнолонскіс, Я.Рогінська, а також працівники АМКУ, Міненерговугілля, Мінекономрозвитку, Мінфіну та НКРЕКП.

Сторони узгодили пропозиції щодо пілотного проекту створення переліку державної допомоги у сфері енергетики в контексті зобов'язань в Енергетичному Співтоваристві та вимог Закону "Про державну допомогу суб'єктам господарювання".

Примітно, що того ж дня Кабінет Міністрів [схвалив план імплементації](#) Директиви 89/665/ЄЕС про координацію законів, підзаконних актів та адміністративних положень щодо застосування процедур перевірки надання контрактів на державні поставки та виконання державних робіт. Цим документом передбачено внесення змін до Закону "Про захист економічної конкуренції" та актів АМКУ, що має забезпечити підвищення його прозорості під час розгляду справ про порушення законодавства у сфері захисту економічної конкуренції.

В рамках діяльності згаданого проекту техдопомоги ЄС, 16-17 березня [відбувся навчальний візит з питань державної допомоги](#) української делегації до Ради конкуренції Молдови. Участь у візиті взяли представники АМКУ, Мінфіну, Мінекономрозвитку, Міненерговугілля. Під час заходу було обговорено практичні аспекти організації роботи уповноваженого органу з питань державної допомоги, формування та реалізацію інформаційно-роз'яснювальної роботи на початковій стадії роботи системи моніторингу та контролю державної допомоги, а також підходи щодо створення реєстру державної допомоги, зокрема у сфері енергетики.

25 березня представники Проекту "Гармонізація системи державних закупівель в Україні зі стандартами ЄС" презентували [перше дослідження питань державної підтримки суб'єктам господарювання в Україні](#). Його висновки свідчать, що за останні роки в Україні було застосовано чимало інструментів державної підтримки, включаючи прямі бюджетні субсидії, кредити, податкові пільги та відстрочки, списання боргів, державні гарантії та надання додаткових коштів для державних компаній за рахунок збільшення пакету акцій. До 2013 року на прямі бюджетні субсидії (у тому числі у вугільній галузі та енергопостачанні) припало цілих 3% від ВВП, тоді як регіональні програми розвитку, як правило, були недофінансовані. Дані, в значній мірі, обтяжені обсягом субсидій для зменшення тарифів на газ для населення (через НАК "Нафтогаз України"). На [семінарі](#) були присутні представники Адміністрації Президента, Кабінету Міністрів, Верховної Ради, профільних міністерств та представників засобів масової інформації.

На цьому фоні, Верховна Рада ухвалила зміни до Держбюджету щодо підтримки вугільної галузі (Закон [№ 278-VIII](#)), збільшивши витрати за статтю "Державна підтримка вугледобувних підприємств на часткове покриття витрат із собівартості готової товарної вугільної продукції" на 400 млн. грн. та зменшивши фінансування статті "Реструктуризація вугільної та торфодобувної промисловості" на таку ж суму.

У сфері соціальної політики:

Субсидії

Міністр соціальної політики П. Розенко провів зустріч із представниками Світового банку та Секретаріату Енергетичного Співтовариства, на якій заявив, що уряд максимально спростив систему надання субсидій. Зокрема, їх надання відбуватиметься строком на 12 місяців, а не на опалювальний період, як раніше. Розенко також підкреслив, що реформування енергетичного

сектору України повинно передбачати не лише підвищення ціни на газ, а й реальну боротьбу з корупцією в цьому секторі та покращення якості надання послуг.

Нова система субсидій [запрацює з травня](#) поточного року. Програма гарантує малозабезпеченим громадянам стабільність витрат на оплату житлово-комунальних послуг [незалежно від зміни їх вартості](#). Наразі у держбюджеті на неї передбачено 24 млрд. грн., котрих, за підрахунками експертів, має вистачити 3,5-4 млн. родинам. Однак, у випадку збільшення числа тих, хто потребує допомоги від держави, уряд [готовий збільшити видатки на субсидії](#). Оформляти субсидії на сплату ЖКП міністр [закликає вже в травні](#), не чекаючи на початок нового опалювального сезону.

Головним критерієм для отримання субсидій буде [дохід людини](#). Інформацію про нього громадяни вказуватимуть у декларації про майновий стан, яку державні органи [перевірятимуть за спрощеною схемою](#). Крім того, родинам, котрі зараз отримують субсидії, не потрібно повторно звертатися до органів соцзахисту – субсидії [будуть нараховані їм автоматично](#). У Мінсоцполітики також зазначили, що служби соціального захисту населення [самі зв'язуватимуться з громадянами](#), які бажають отримати субсидію, розмір якої можна буде [підрахувати самостійно](#) на сайті Міністерства. З метою інформування населення про нову систему субсидування, Мінсоцполітики [розробило листівку-повідомлення споживачам](#) про можливість отримання субсидії, а також інструкцію про заповнення бланків заяви і декларації, які вже надіслано, зокрема, в Міненерговугілля, НКРЕКП та НАК „Нафтогаз України”. Крім того, планується публічне обговорення [удосконалення програмного забезпечення](#) для нової системи субсидій, котра дозволить пришвидшити та спростити їх отримання. Для цього також буде [запроваджена безконтактна форма](#) надання субсидій.

Водночас, міністр соціальної політики зазначив, що система надання житлових субсидій стикатиметься із опором, подекуди [будуть можливі збої](#). Крім того, він підкреслив, що існує проблема і з тіншовими доходами – міністр визнав, що вирахувати людей, які мають високі тіншові доходи, вкрай важко. Саме тому вони [можуть практично без перешкод звертатися до органів соцзахисту](#) та оформлювати субсидії.

При цьому, у Верховній Раді зареєстровано серію законопроектів щодо встановлення мораторію на підвищення цін і тарифів на житлово-комунальні послуги, або на їх відтермінування, або непоширення на певні категорії населення (реєстр. №№ [2342](#), [2347](#), [2483](#)). Особливої уваги заслуговує законопроект "Про внесення змін до Закону України "Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб" (щодо отримання комунальних послуг)" (реєстр. [№ 2481](#)), яким пропонується відновити права внутрішньо переміщених осіб на отримання комунальних послуг, електричної та теплової енергії, природного газу за цінами і тарифами для населення, зокрема у місцях компактного поселення внутрішньо переміщених осіб (містечках із збірних модулів, гуртожитках, оздоровчих таборах, будинках відпочинку, санаторіях, пансіонатах, готелях тощо).

Політика тарифоутворення

У березні регулятор визначив [порядок застосування тарифів на електроенергію](#) для тієї групи споживачів, які проживають в житлових будинках, обладнаних у встановленому порядку кухонними електроплитами та/або електроопалювальними установками. НКРЕКП також затвердила зміни до порядку встановлення [роздрібних цін на природний газ для населення](#).

У Мінрегіонбуді заявили, що перегляд тарифів на житлово-комунальні послуги та приведення їх до економічно обґрунтованого рівня [є об'єктивною необхідністю](#), а в НКРЕКП підкреслили, що нові тарифи дадуть [імпульс для розвитку енергетичної галузі](#). Заощадити на ЖКП населення зможе завдяки [впровадженню заходів з енергоефективності](#) та [встановленню квартирних приладів обліку](#).